

Uit buitenland afkomstige programma FeedWedge helpt bij graslandplanning

Grashoogte meten 2.0

Veehouders die met de grashoogtemeter het weiland ingaan, willen meer met de informatie doen. Het antwoord hierop is de FeedWedge, of op zijn Nederlands de 'weidewig'. Dit computerprogramma maakt het plannen van weiden en maaien een stuk gemakkelijker.

tekst **Alice Booij**

Met weiden is het gemakkelijk om twee tot drie dagen vooruit te kijken, maar hoe zit het met het grasaanbod over een week? En hoeveel hectares heeft een veehouder dan nog over om te maaien? Of moet hij bijvoeren om zijn koeien op productie te houden?

Wie koeien weidt, kent deze dilemma's. Natuurlijk is de invloed van het weer op de groeisnelheid van het gras van doorslaggevend belang, maar met het grasaanbod op het bedrijf aan één kant en de grasbehoefte aan de andere kant is er ook op langere termijn een planning te maken.

Op pc en telefoon

De FeedWedge maakt dit plannen een stuk eenvoudiger. 'Het is een programma dat je op de pc, tablet of telefoon kunt gebruiken', vertelt WUR-onderzoekster Marcia Stienezen over de tool die vanuit Ierland en Nieuw-Zeeland komt. 'In die landen zijn veehouders heel fanatiek bezig met weiden, de FeedWedge helpt ze om de grasvoorraad te monitoren en zo nog meer grasopbrengst te halen.' Een voorbeeld dus voor Nederland, waar de interesse voor de FeedWedge groeit. Zodoende wordt in de projecten Dynamisch Beweiden en Amazing Grazing gewerkt aan een Nederlandse versie. Stienezen maakt nog wel een kanttekening voor het gebruik van de FeedWedge. 'Die is alleen te gebruiken bij omweiden.'

De basis voor de FeedWedge is de FarmWalk, het (minimaal) wekelijkse rondje met de grashoogtemeter door de weidepercelen. 'Door van alle percelen te meten hoeveel gras, dus hoeveel kilo droge stof, er staat, ontstaat er een duidelijk beeld van het grasaanbod dat op dat moment beschikbaar is', vertelt Stienezen over de werking van de FeedWedge, die in een grafiek (zie figuur 1) de percelen met hun grasaanbod uitzet. Het perceel met de hoogste opbrengst staat vooraan.

Inzicht in grasvoorraad

Het tweede deel van de FeedWedge berekent de grasbehoefte op het bedrijf. Die is afhankelijk van een aantal zeer bedrijfsspecifieke keuzes, zoals het aantal koeien per hectare en de hoeveelheid droge stof die een koe per dag mag opnemen uit het weiland. Ook het inschaarmoment, bij-

Na het meten van de grashoogte kunnen de meetgegevens worden ingevoerd in FeedWedge, wat resulteert in een grafiek van grasgroei en grasbehoefte

Richard Korrel: 'Duizend kilo droge stof meer per hectare'

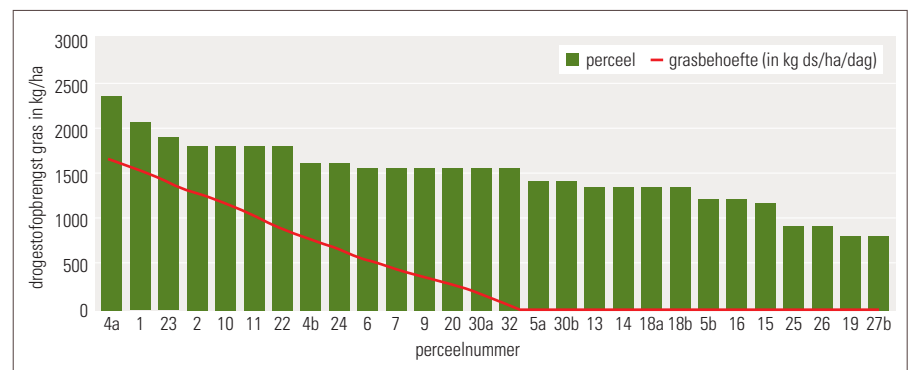
'Het eerste wat ik doe als ik van vakantie terugkom, is een "FarmWalk". Melkveehouder Richard Korrel uit Ouderkerk aan de Amstel is een fervent weider en sinds twee jaar loopt hij minimaal één keer per week door al zijn percelen om de grashoogte te meten. 'Ik wil inzicht hebben in de hoeveelheid gras die er op alle percelen staat', vertelt Korrel, die de

grashoogtemeter hiervoor een waardevol instrument vindt. 'Ik kan niet zonder, want dan zit ik er al gauw twee tot drie centimeter naast.'

Om meer met de gegevens die hij met grashoogte meten verzamelt, te doen heeft hij ook de FeedWedge of de weidewig gebruikt. 'Zonder hulpmiddelen kun je vrij gemakkelijk de weidegang plannen voor morgen, overmorgen en de dag erna. Maar dan wordt het toch lastig, laat staan wanneer je één of twee weken vooruit wilt kijken. De FeedWedge helpt bij die planning, ik kan vooruitkijken en meer bijvoeren of percelen maaien als het nodig is.'

De veehouder – die deelnemer is aan het praktijknetwerk Dynamisch Beweiden – weidt zijn 100 melkkoeien 280 dagen in het jaar en in de zomer wel 19 uur per dag. 'Ik schaar in bij 1700 kilo droge stof.

Het betekent in de zomer één hectare per dag.' Dagelijks komen de koeien in een ander perceel, goed voor de zode en dat maakt het weiden gemakkelijk. 'Het land wordt één dag gepest en dan kan het weer drie weken hergroeien. Het is een intensief weidesysteem met weinig schommelingen in melkproductie.' Korrel geeft aan dat hij de afgelopen jaren meer werk gemaakt heeft van het weiden op zijn veengrond. 'We deden het op ons bedrijf al dertig jaar op dezelfde manier, maar ik vroeg me af of het niet beter kon.' Door intensief beweiden, grashoogte meten en de FeedWedge heeft hij de productie van het grasland weten op te krikken en dat werkte positief in de KringloopWijzer. 'In drie jaar tijd is de grasproductie gestegen van zo'n 10,5 ton droge stof per hectare naar 11,5 ton droge stof.'

Figuur 1 – Voorbeeld van een 'weidewig'. Te zien is dat er na een periode van regen veel gras is gegroeid op de 28 percelen, zelfs te veel gras voor de behoefte van de veestapel (de groene staven liggen boven de rode lijn), waardoor er ruimte is om een aantal percelen te maaien.

voorbeeld weiden bij 1700 kilo droge stof, en het uitschaarmoment, hoeveel gras staat er nog wanneer de koeien naar het volgende perceel gaan, zijn varianten die de totale behoefte aan gras bepalen.

In het graslandmanagement is de rotatielengte cruciaal en dat geldt ook voor het 'voorraadbeheer' met de FeedWedge. Stienezen legt uit dat de rotatielengte het aantal dagen is dat koeien weer terugkomen in het perceel. 'Dat is de tijd die nodig is voordat er weer een weidesnede staat. Dat heeft natuurlijk alles te maken met de groeisnelheid van het gras en dat is vaak een onzekere factor.'

Uiteindelijk resulteren het aanbod van gras en de behoefte van een veestapel in een gecombineerde grafiek. Als de behoefte lijn de staafdiagrammen van de percelen kruist, heeft de veehouder gras om te weiden. 'Zo zien veehouders ook dat er tekorten dreigen te ontstaan of dat er zo

veel gras is dat ze gemakkelijk een aantal percelen kunnen maaien zonder dat het ten koste gaat van het weiden van de koeien', legt Stienezen uit. 'Als je inzicht hebt in de grasvoorraad, kun je bijsturen met oppervlakte aangeboden gras, uren weidewig, bijvoeding en maaien.'

Meer rust

Veehouders die met de FeedWedge werken, geven aan dat het ze meer rust in hun management oplevert, omdat ze wat verder vooruit kunnen kijken. Als er een grastekort dreigt, dan zien ze het verder van tevoren aankomen en kunnen ze maatregelen nemen. 'Doordat je wekelijks de drogestofopbrengst bepaalt, kun je bovendien het juiste oogstmoment bepalen en dat geeft weidegras en kuilgras van goede en constante kwaliteit', noemt Stienezen ook nog. 'Uiteindelijk zijn de grasopbrengst en het rendement hoger.'

